

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T
Datum: 16. mart 2011.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: **sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući**
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **16. marta 2011.**

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**ODLUKA PO ZAHTEVU TUŽILAŠTVA ZA PONOVNO RAZMATRANJE ODLUKE
PO DRUGOM ZAHTEVU ZA PRIHVATANJE DOKAZA BEZ POSREDSTVA
SVEDOKA ZAVEDENE 23. DECEMBRA 2010.**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

I. UVOD

1. Pretresno veće III (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava, prvo, po zahtevu tužilaštva zavedenom na javnom osnovu 21. januara 2011. (dalje u tekstu: Zahtev)¹ te, drugo, po dopuni tog zahteva zavedenoj na javnom osnovu, s poverljivim dodatkom, 4. februara 2011. (dalje u tekstu: Dopuna),² kojim se traži da se delimično ponovno razmotri javna odluka Veća doneta 23. decembra 2010. (dalje u tekstu: Odluka od 23. decembra 2010.),³ kojom je Veće odbilo uvrštavanje u spis dokumenata pod brojem 795 i 1058 u spisku na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Dokumenti) i video-snimka pod brojem 6004 u spisku na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Video-snimak).

II. PROCEDURALNI KONTEKST

2. Dana 17. maja 2010. tužilaštvo je na javnom osnovu zavelo zahtev da se u ovom predmetu u spis uvrsti 180 dokumenata, uključujući Dokumente i Video-snimak (dalje u tekstu: Zahtev od 17. maja 2010.).⁴

3. Na pretresu o administrativnim pitanjima održanom 21. septembra 2010. Vojislav Šešelj (dalje u tekstu: optuženi) usprotivio se prihvatanju Zahteva od 17. maja 2010.⁵

4. Dana 26. avgusta 2010. Veće je, putem svog pravnog savetnika, tužilaštvu poslalo e-mail u kojem je zatražilo, između ostalog, da dostavi dodatne dokaze kojima će potvrditi stenografske beleške i zapisnik sednica parlamenta Srbije čije se uvrštavanje u spis traži, koji u

¹ "Zahtev tužilaštva za delimično ponovno razmatranje Odluke od 23. decembra 2010. godine po Drugom zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka", javno, 21. januar 2011. (dalje u tekstu: Zahtev).

² "Dopuna Zahteva tužilaštva za delimično ponovno razmatranje Odluke od 23. decembra 2010. godine po Drugom zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka", javno, s poverljivim dodatkom, 4. februar 2011. (dalje u tekstu: Dopuna).

³ "Odluka po Drugom zahtevu tužilaštva za direktno prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka i za izmenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter", s dodatkom i delimično suprotnim mišljenjem sudije Lattanzi, javno, 23. decembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka od 23. decembra 2010.), u kojem se sudija Lattanzi ne slaže s uvrštavanjem u spis dokumenata pod brojem 210, 213, 458, 653, 997, 1024, 1083, 1084, 1132, 1305, 1358, 1766, 1996, 1998, 2021, 2025, 2024 i 2158 u spisku na osnovu pravila 65ter.

⁴ "Drugi zahtev tužioca za prihvatanje dokaza bez posredstva svedoka", javno, 17. maj 2010. (dalje u tekstu: Zahtev od 17. maja 2010.).

⁵ Pretres održan 21. septembra 2010, transkript pretresa na francuskom (dalje u tekstu: T(f)) str. 16411-16412. Kao i u Odluci od 23. decembra 2010, Veće konstatuje da optuženi zapravo upućuje na Zahtev od 17. maja 2010. iako citira "dokument tužilaštva od 26. marta 2010.": naime, na naslovnoj stranici Zahteva od 17. maja 2010. navedena je opaska: "datum podnošenja: 26. mart 2010.", ali je datum zavodenja Zahteva 17. maj 2010.

stvarnosti odgovaraju službenom zapisniku overenom od Narodne skupštine Srbije (dalje u tekstu: e-mail od 26. avgusta 2010.).

5. Podnescima zavedenim na javnom osnovu 17. septembra 2010. tužilaštvo je delimično odgovorilo na pitanja Veća (dalje u tekstu: Obaveštenje).⁶

6. Optuženi nije odgovorio na Obaveštenje u roku od 14 dana od prijema verzije na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku, kako propisuje pravilo 126bis Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).⁷

7. Podnescima zavedenim na javnom osnovu 22. oktobra 2010. tužilaštvo je dostavilo dodatne elemente u vezi s odgovorima prethodno datim u Obaveštenju (dalje u tekstu: Dopuna obaveštenja).⁸

8. Dana 17. decembra 2010. Veće je donelo javnu odluku kojom je odbilo zahtev za uvrštavanje u spis dokumenta pod brojem 6004a u spisku na osnovu pravila 65ter,⁹ označenog radi identifikacije kao P326,¹⁰ odnosno Video-snimanak (dalje u tekstu: Odluka od 17. decembra 2010.).¹¹

9. Veće je u Odluci od 23. decembra 2010. jednoglasno odbilo uvrštavanje u spis dokumenata pod brojem 795 i 1098 u spisku na osnovu pravila 65ter, te potvrdilo odbijanje uvrštavanja u spis dokumenta pod brojem 6004 u spisku na osnovu pravila 65ter iz razloga identičnim onima iznetim u Odluci od 17. decembra 2010.¹²

10. Dana 21. januara 2010. tužilaštvo je na javnom osnovu podnело Zahtev da se delimično ponovno razmotri Odluka od 23. decembra 2010.¹³

⁶ "Obaveštenje tužilaštva o podnošenju odgovora na pitanja Pretresnog veća od 26. avgusta 2010. godine", javno, 17. septembar 2010. (dalje u tekstu: Obaveštenje).

⁷ Optuženi je prevod Obaveštenja na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku primio 4. oktobra 2010. (v. *Procès-verbal* o prijemu dokumenata zaveden 7. oktobra 2010.).

⁸ "Dopuna obaveštenja tužilaštva o podnošenju odgovora na pitanja Pretresnog veća od 26. avgusta 2010. godine", javno, 22. oktobar 2010. (dalje u tekstu: Dopuna obaveštenja).

⁹ "Zahtev da se prihvate dokazni predmeti označeni radi identifikacije kao P00019, P00326, P00327 i P00328", javno, 21. januar 2010.

¹⁰ Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5728.

¹¹ "Odluka po Zahtevu za uvrštavanje u spis dokumenta MFI P293, MFI P297, MFI P326, MFI P327 i MFI P328", javno, 17. decembar 2010.

¹² Odluka od 23. decembra 2010, par. 24-25.

¹³ V. gore, fusnota broj 1.

11. Optuženi nije odgovorio na Zahtev u roku od 14 dana od prijema prevoda na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku, kako propisuje pravilo 126bis Pravilnika.¹⁴

12. Dana 4. februara 2011. tužilaštvo je na delimično povjerljivom osnovu podnело Dopunu.¹⁵

13. Optuženi nije odgovorio na Dopunu u roku od 14 dana od prijema prevoda na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku, kako propisuje pravilo 126bis Pravilnika.¹⁶

III. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

A. Argumenti tužilaštva

14. Tužilaštvo traži delimično ponovno razmatranje Odluke od 23. decembra 2010. zbog toga što je, prema navodima tužilaštva, Veće pogrešilo kada je odbilo da Dokumente i Video-snimanak uvrsti u spis.¹⁷

1. O Dokumentima

15. Kad je reč o Dokumentima pod brojem 795 i 1098 u spisku na osnovu pravila 65ter, tj. zapisnicima sa zatvorenih sednica Narodne skupštine Srbije od 13. decembra 1991. i 8. aprila 1992, tužilaštvo tvrdi da je Veće pogrešilo obrazloživši odbijanje njihovog uvrštavanja u spis time što nije overeno da su Dokumenti verni originalu.¹⁸

16. Tužilaštvo tvrdi da je Dopunom obaveštenja od 22. oktobra 2010. Veću prosledilo dopunske informacije koje je Nacionalni savet Republike Srbije za saradnju s Međunarodnim sudom dostavio dopisom od 30. septembra 2010. (dalje u tekstu: Dopis od 30. septembra 2010.), u kojem je opisan metod overavanja svih zapisnika sednica Narodne skupštine Srbije.¹⁹

---

¹⁴ Optuženi je verziju Zahteva na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku primio 27. januara 2011. (v. *Procès-verbal* o prijemu dokumenata zaveden 1. februara 2011.).

¹⁵ V. gore, fusnota broj 2.

¹⁶ Optuženi je verziju Dopune na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku primio 8. februara 2011. (v. *Procès-verbal* o prijemu dokumenata zaveden 14. februara 2011.).

¹⁷ Zahtev, par. 8, 13.

¹⁸ Zahtev, par. 8.

¹⁹ Zahtev, par. 7.

Shodno tome, tužilaštvo tvrdi da je za sve dokumente čije je uvrštanje u spis zatražilo Zahtevom od 17. maja 2010. tom metodologijom overeno da su verni originalu.²⁰

17. Tužilaštvo izjavljuje da je Veću Obaveštenjem dostavilo i dopis Vlade Srbije i Crne Gore od 8. avgusta 2003. (dalje u tekstu: Dopis od 8. avgusta 2003.).²¹

18. Međutim, tužilaštvo precizira da je bilo u posedu još dva dopisa Vlade Srbije i Crne Gore od 17. juna 2003. i 5. februara 2003. – "Dopis od 17. juna 2003." i "Dopis od 5. februara 2003."²² – ali da je, zbog nesporazuma u vezi s dodatnim dokazima koje je Veće zatražilo emailom od 26. avgusta 2010, propustilo da ih dostavi Veću.²³ Tužilaštvo kaže da je smatralo da traženje Veća ne obuhvata Dokumente.²⁴ Dakle, tužilaštvo kaže da su Dopis od 17. juna 2003. i Dopis od 5. februara 2003, kojima se potvrđuje autentičnost Dokumenata postojali i u vreme donošenja Odluke od 23. decembra 2010. i da bi bili dostavljeni Veću da je Veće to zatražilo.²⁵

19. Tužilaštvo smatra da je dostavilo dodatne dokaze koji potvrđuju verodostojnost Dokumenata, kako je zatražilo Veće, te stoga smatra da je Veće imalo dovoljno dokaza koji potvrđuju verodostojnost Dokumenata.²⁶

20. Tužilaštvo u prilog Zahtevu takođe navodi da su dodatni elementi koji je dostavilo zapravo nove činjenice koje opravdavaju ponovno razmatranje Odluke od 23. decembra 2010.²⁷ Po mišljenju tužilaštva, radi se o, prvo, Dopisu od 5. februara 2003. koji je tužilaštvo priložilo u dodatku Zahtevu²⁸ i, drugo, o dodatnim informacijama koje je tužilaštvu 25. januara 2011. dostavila Vlada Srbije kao odgovor na novi zahtev za pomoć (dalje u tekstu: ZZP) u vezi s autentičnošću Dokumenata (dalje u tekstu: Dopis od 25. januara 2011.).²⁹ Te informacije su Veću dostavljene u dodatku Dopuni.³⁰

---

²⁰ Ibid.

²¹ Zahtev, par. 4, 8; Obaveštenje, dodatak B.

²² Zahtev, par. 9.

²³ Zahtev, par. 3, 5. Tužilaštvo priznaje da je pogrešno protumačilo traženje Veća da mu se dostave dodatni dokazi, ali napominje da Veće u Odluci od 23. decembra 2010. nije na to upozorilo.

²⁴ Zahtev, par. 3, par. 5.

²⁵ Zahtev, par. 9.

²⁶ Zahtev, par. 7-8.

²⁷ Zahtev, par. 11.

²⁸ Zahtev, par. 11 i dodatak.

²⁹ Zahtev, par. 9-10.

³⁰ Dopuna, par. 4, i poverljivi dodatak. Novim dopisom Vlade Srbije od 28. januara 2011. tužilaštvu je odobreno da taj novi element dostavi Veću.

21. Veće podseća na tvrdnju tužilaštva iz Zahteva od 17. maja 2010. da će uvrštanje u spis Dokumenta omogućiti da se dokaže postojanje³¹ i provođenje udruženog zločinačkog poduhvata s ciljem osnivanja nove države pod srpskom dominacijom, kao i učestvovanje³² optuženog u istom.

2. O Video-snimku

22. Kad je reč o Video-snimku, koji sadrži snimak jednog govora optuženog, tužilaštvo tvrdi da se radi o snimku govora koji je optuženi održao 4. septembra 1989. u Hamiltonu, u Kanadi.³³ Tužilaštvo tvrdi da optuženi ne osporava ni datum govora ni činjenicu da je govor zabeležen na Video-snimku održao.³⁴

23. Tužilaštvo tvrdi da se optuženi nije usprotivio uvrštanju Video-snimka u spis, suprotno zaklučku Veća u Odluci od 23. decembra 2010.³⁵ Pored toga, tužilaštvo naglašava da je optuženi na pretresu izjavio da se načelno ne protivi uvrštanju u spis isečaka video-snimaka na kojima on govori.³⁶

24. Tužilaštvo takođe tvrdi da nedoumice oko datuma ili mesta snimanja video-snimka ne bi trebale da utiču na njegovo uvrštanje u spis, zbog toga što je govor relevantan za utvrđivanje namere optuženog da učestvuje u udruženom zločinačkom poduhvatu, te samog njegovog učešća.³⁷ Prema rečima tužilaštva, optuženi u tom govoru jasno zagovara nasilno stvaranje srpske države, što će kasnije postati zajednički cilj udruženog zločinačkog poduhvata iz Optužnice.³⁸

---

³¹ Zahtev od 17. maja 2010, par. 14 i fusnota broj 20.

³² Zahtev od 17. maja 2010, par. 24 i fusnota broj 40; Zahtev od 17. maja 2010, par. 32 i fusnota broj 60.

³³ Zahtev, par. 12.

³⁴ Zahtev, par. 13.

³⁵ *Ibid.*

³⁶ *Ibid.*

³⁷ Zahtev, par. 14.

³⁸ *Ibid.*; *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67, "Treća izmenjena optužnica", zavedena 7. decembra 2007, francuska verzija zavedena 2. januara 2008. (dalje u tekstu: Optužnica).

B. Argumenti optuženog

25. Na pretresu održanom 3. aprila 2008. optuženi je izneo prigovore na autentičnost Video-snimaka zbog toga što nije pouzdano utvrđeno mesto snimanja i zbog toga što mu je glas deformisan,³⁹ ali nije osporio činjenicu da je održao taj govor u Kanadi 1989. godine.⁴⁰

26. Na pretresu o administrativnim pitanjima održanom 27. januara 2010. optuženi je ponovio svoje prigovore na uvrštavanje Video-snimka u spis.⁴¹

27. Na pretresu o administrativnim pitanjima održanom 21. septembra 2010. optuženi je ukazao Veću da se protivi Zahtevu od 17. maja 2010. i predlaganju podnošenja dokaza bez posredstva svedoka.⁴²

IV. O PONOVNOM RAZMATRANJU

A. Merodavno pravo

28. Pretresno veće ima inherentnu nadležnost za ponovno razmatranje vlastitih odluka, a strana koja to traži, da bi njen zahtev za ponovno razmatranje bio uspešan, mora dokazati pred Većem da postoji očigledna greška u obrazloženju odluke, odnosno da posebne okolnosti opravdavaju njeno ponovno razmatranje kako bi se izbegla nepravda.⁴³

---

³⁹ Pretres održan 3. aprila 2008., T(f) str. 5726-5728.

⁴⁰ Pretres održan 3. aprila 2008., T(f) str. 5726-5727.

⁴¹ Pretres o administrativnim pitanjima održan 27. januara 2010., T(f) str. 15272.

⁴² Pretres održan 21. septembra 2010., T(f) str. 16411-16412. Veće konstatuje da optuženi zapravo upućuje na Zahtev od 17. maja 2010. iako citira "dokument tužilaštva od 26. marta 2010.": naime, na naslovnoj stranici Zahteva od 17. maja 2010. navedena je opaska: "datum podnošenja: 26. mart 2010.", ali je datum zavođenja Zahteva 17. maj 2010.

⁴³ *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-73.16, "Odluka po Interlokutornoj žalbi Jadranka Prlića na Odluku po Zahtjevu Prlićeve odbrane za preispitivanje odluke u vezi s prihvatanjem dokumentarnih dokaza", javno, 3. novembar 2009, par. 18; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, "Odluka po Zahtjevu odbrane za preispitivanje", 16. jul 2004, javno, str. 3 i 4, gde se citira *Tužilac protiv Zdravka Mucića i drugih*, predmet br. IT-96-21Abis, "Presuda po žalbi na izrečenu kaznu", 8. april 2003., par. 49; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, "Odluka po Zahtjevu odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Odluku o prihvatanju pismenih dokaza na osnovu pravila 92bis", poverljivo, 19. oktobar 2006, str. 4.

B. Diskusija

1) Dokumenti pod brojem 795 i 1098 u spisku na osnovu pravila 65ter

29. Što se tiče argumenta tužilaštva da je Vlada Srbije u Dopisu od 30. septembra 2010. potvrdila da su Dokumenti verodostojni,⁴⁴ Veće napominje da je u tom dopisu objašnjen samo opšti metod overavanja zapisnika sednica Narodne skupštine Srbije. Nasuprot tome, Veće podseća da je šest dokumenata uvrštenih u spis Odlukom od 23. decembra 2010., vezanih za zapisnike sednica Narodne skupštine Srbije, overeno Dopisom od 8. avgusta 2003.⁴⁵ Veće je stoga odlučilo da tih šest dokumenta uvrsti u spis isključivo na temelju Dopisa od 8. avgusta 2003. Veće podseća da Dokumenti nisu bili navedeni u Dopisu od 8. avgusta 2003., da nisu bili predmet ovore,⁴⁶ te da stoga nisu uvršteni u spis Odlukom od 23. decembra 2010.

30. Shodno tome, Veće konstatiše da tužilaštvo nije dalo dodatne dokaze koje je tražilo Veće, a koji bi potvrdili verodostojnost Dokumenata, iako su, kao što tvrdi tužilaštvo, ti dokazi bili u njegovom posedu u vreme donošenja Odluke od 23. decembra 2010. Tužilaštvo je stoga u vezi s tim pitanjem pokazalo nemar.

31. S obzirom na navedeno, Veće smatra da u Odluci od 23. decembra 2010. nije pogrešilo kada je odbilo uvrštavanje Dokumenata u spis.

32. Međutim, nakon podrobnog razmatranja Dopisa od 5. februara 2003, Veće konstatiše da taj dodatni dokaz potvrđuje da su Dokumenti verni originalu. Pored toga, nakon podrobnog razmatranja Dopisa od 25. januara 2011, u kojem se precizno opisuje način ovore zapisnika sednica Narodne skupštine Srbije, Veće smatra da ta dodatna informacija još eksplicitnije potvrđuje autentičnost Dokumenata.

33. Dakle, u svetu dodatnih informacija koje je tužilaštvo iznelo u Zahtevu, Dopuni i priloženim dodacima, Veće smatra da se – iako tužilaštvo u prilog Zahtevu od 17. maja 2010. nije pružilo dodatne informacije koje je Vlada Srbije dostavila Dopisom od 5. februara 2003, odnosno iako je nakon Odluke od 23. decembra 2010. uputilo ZZP Vladi Srbije, koja je odgovorila Dopisom od 25. januara 2011. – dodatni dokazi mogu smatrati novim okolnostima

⁴⁴ Dopuna obaveštenja, dodatak A.

⁴⁵ Dopis Nacionalnog saveta Republike Srbije za saradnju s Međunarodnim sudom od 8. avgusta 2003.

⁴⁶ U Dopisu od 8. avgusta 2003. dat je spisak sa samo 6 dokumenta, a među njima nema Dokumenata.

koje opravdavaju ponovno razmatranje Odluke od 23. decembra 2003. kako bi se izbegla nepravda.

2) Video-snimak

34. Pre svega, Veće napominje da, suprotно tvrdnji tužilaštva,⁴⁷ odbijanje zahteva za uvrštanje Video-snimka u spis nije zasnovano na protivljenju optuženog. Jedini učinak prigovora optuženog iznetih na pretresu 3. aprila 2008. u vezi s autentičnošću Video-snimka⁴⁸ bila su pitanja na koja je tužilaštvo trebalo da odgovori dostavljanjem dodatnih elemenata, kako bi se Veću omogućilo da utvrdi eventualnu pouzdanost Video-snimka *prima facie*. Veće je na pretresu održanom 3. aprila 2008,⁴⁹ a zatim i u Odluci od 17. decembra 2010,⁵⁰ konstatovalo da postoje sumnje u pogledu tvrdnje tužilaštva da je govor snimljen na Video-snimku optuženi održao 4. septembra 1989. godine u Hamiltonu, u Kanadi.

35. S obzirom na to, Veće smatra da u Odluci od 23. decembra 2010. nije pogrešilo kad je odbilo zahtev za uvrštanje Video-snimka u spis zbog nedovoljne pouzdanosti.

36. Što se tiče argumenta tužilaštva da sumnja u pogledu datuma ili mesta snimanja Video-snimka ne bi trebala da utiče na prihvatljivost tog dokaza budući da je predmetni govor relevantan za utvrđivanje namere optuženog da učestvuje u udruženom zločinačkom poduhvatu.⁵¹ Veće se ne slaže s analizom tužilaštva. Naprotiv, Veće smatra da pomenuti elementi predstavljaju objektivne podatke neophodne za utvrđivanje *prima facie* autentičnosti i pouzdanosti dokaza, tim pre ako se odnose na dokument pomoću kojeg se utvrđuje krivična odgovornost optuženog. Tužilaštvo je stoga te elemente trebalo da dostavi barem kao potkrepu Zahteva.

37. Bez obzira na činjenicu da ne postoji greška koja bi mogla biti osnov za ponovno razmatranje Odluke od 23. decembra 2010, Veće, nakon podrobnijeg razmatranja transkriptata

⁴⁷ Zahtev, par. 13.

⁴⁸ Iako se optuženi načelno ne protivi uvrštanju u spis isečaka video-snimaka na kojima drži govor (pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5733), optuženi se protivi direktnom prihvatanju dokaza bez posredstva svedoka (pretres održan 21. septembra 2010, T(f) str. 16411). Pored toga, optuženi je izneo prigovor u vezi s mestom snimanja Video-snimika (pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5726-5727, pretres održan 27. januara 2010, T(f) str. 15272) i činjenicom da mu je glas na Video-snimku deformisan (pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5726-5727). Optuženi je ponovio svoje prigovore na pouzdanost Video-snimka na pretresu održanom 27. januara 2010. (T(f) str. 15272-15273).

⁴⁹ Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5728.

⁵⁰ Odluka od 17. decembra 2010, par. 19.

⁵¹ Zahtev, par. 14.

pretresa, smatra da je za ponovno razmatranje ključna činjenica da optuženi nije osporavao ni sadržaj govora,⁵² ni godinu kad je govor navodno održan u Kanadi.⁵³

38. Veće stoga pristaje da ponovno razmotri svoju Odluku od 23. decembra 2010. kako bi se izbegla nepravda.

V. O UVRŠTAVANJU U SPIS DOKUMENATA I VIDEO-SNIMKA

A. Merodavno pravo

39. Prema pravilu 89(C) Pravilnika, Veće može prihvati bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrednost.⁵⁴ Pored toga, Veće može, na osnovu pravila 89(D) Pravilnika, izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njegovom dokaznom vrednošću. Veće osim toga podseća da dokaz mora biti pouzdan da bi imao dokaznu vrednost, ali je dovoljno da se pokaže njegova pouzdanost *prima facie*.⁵⁵ Kad je reč o uslovu relevantnosti, strana u postupku koja podnosi zahtev mora da bude u stanju da pokaže, jasno i konkretno, funkciju svakog dokumenta za njenu tezu.⁵⁶

40. U ovoj fazi postupka Veće podseća da ne daje konačnu ocenu relevantnosti, pouzdanosti ili dokazne vrednosti predmetnih dokaza. To će Veće da uradi tek na kraju postupka, u svetlu svih dokaza koje strane u postupku, odbrana i tužilaštvo, budu uvrstile u spis.

B. Diskusija

1) Dokumenti

41. Što se tiče pouzdanosti i dokazne vrednosti Dokumenata, Veće konstatiše da dodatni dokazi tužilaštva, odnosno Dopis od 5. februara 2003. i Dopis od 25. januara 2003, potvrđuju da su Dokumenti verni originalu. Oni stoga potvrđuju da je optuženi govor transkribovane u Dokumentima održao u Narodnoj skupštini Srbije u vreme navedeno u Dokumentima. Pored toga, Veće konstatiše da se ti govor odnose na stvaranje "Velike Srbije" i na slanje

---

⁵² Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5726-5727.

⁵³ *Ibid.*

⁵⁴ *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-T, "Odluka po Zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje dokumenata u spis", javno, 9. maj 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Delić*), par. 8.

⁵⁵ Odluka u predmetu *Delić*, par. 8

⁵⁶ *Ibid.*

dobrovoljaca, od strane SDS, u Bosnu i Hercegovinu, tako da Veće smatra da se Dokumenti odnose na optužbe navedene u Optužnici.

42. U svetlu tih razmatranja, Veće smatra da Dokumenti sadrže dovoljno *prima facie* pokazatelja relevantnosti, pouzdanosti i dokazne vrednosti da se uvrste u spis.

2) Video-snimak

43. Što se tiče Video-snimka, Veće konstatiše, s jedne strane, da je optuženi na snimku prepoznao svoj glas iako je deformisan,⁵⁷ a s druge strane, da nije osporavao činjenicu da je govor na Video-snimku mogao održati u Kanadi,⁵⁸ budući da je potvrdio da je 1989. godine bio u Kanadi.⁵⁹ Pored toga, Veće konstatiše da, uprkos prigovorima optuženog na datum i nedostatke snimka, on ne osporava sadržaj Video-snimka.⁶⁰

44. Veće ističe da govor o stvaranju Velike Srbije koji je optuženi održao, sadržan u Video-snimku odgovara jednoj od ključnih tema Optužnice.

45. Na osnovu podrobnjeg razmatranja transkriptata pretresa,⁶¹ Veće smatra da, pošto optuženi ne osporava sadržaj govora, Video-snimak sadrži dovoljno *prima facie* pokazatelja relevantnosti, pouzdanosti i dokazne vrednosti da se uvrsti u spis, pod uslovom da se u elektronski sistem za vođenje suđenja (dalje u tekstu: *e-court*) unesu transkript na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i njegov engleski prevod, koji odgovaraju Video-snimku koji je tužilaštvo dostavilo Veću, dakle, verzija bez poslednjeg 71 reda transkripta na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i njegovog engleskog prevoda, a koji se već nalazi u *e-courtu*.⁶²

---

⁵⁷ Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5727.

⁵⁸ Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5726-5727.

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5726-5727.

⁶¹ Pretres održan 3. aprila 2008, T(f) str. 5726-5727.

⁶² Treba izbrisati tekst nakon rečenice "*Isto tako smatram da [...] u tom odmjeravanju videćemo.*", transkript na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku, str. 2, odnosno nakon rečenice "*I also think there is no threat [...] God hold for us in this test.*" u engleskom prevodu, str. 1.

VI. DISPOZITIV

46. **IZ TIH RAZLOGA**, na osnovu pravila 54, 73(A) i 89(C) Pravilnika,

ODOBRAVA Zahtev,

NALAŽE uvrštavanje u spis dokumenata pod brojem 795, 1098 i 6004 u spisku na osnovu pravila 65*ter*, pod uslovom da ih prevede nadležna služba za prevođenje Međunarodnog suda,

NALAŽE Sekretarijatu da svakom od tih dokumenata dodeli broj dokaznog predmeta,

NALAŽE tužilaštvu da u sistem *e-court*, za dokument pod brojem 6004 u spisku na osnovu pravila 65*ter*, uvršten u spis, unese transkript na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i njegov engleski prevod, koji odgovaraju Video-snimku koji je tužilaštvo dostavilo Veću, kako je navedeno u tekstu Odluke.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan tekst na francuskom.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 16. marta 2011.
U Hagu (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]